

[Handelsministeren.]

folketinget, om, hvordan monopoltilsynet skal prioritere sine arbejdsopgaver. Det synes jeg er rigtigt, jeg synes det er tilfredsstillende, og jeg synes, hr. Glensgård og andre, der gerne vil have et dygtigt virkende administrativt apparat, der ikke rummer flere medarbejdere end nødvendigt, skulle være glade for, at man er i stand til at anvende dem bredt ved at omprioritere opgaverne. Jeg synes, hr. Glensgård og hans parti undtagelsesvis skulle have været glade i hvert fald for den indstilling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges første afstemning vedrørende forslag til lov om begrænsning af udbytter og vederlag m. v.

Ændringsforslaget, § 1, således ændret, og §§ 2-10
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om priser og avancer.

§§ 1-3
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Sluttelig foretoges afstemning vedrørende

forslag til lov om ændring af lov om pengeinstitutters rentemarginal.

§§ 1-3
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:
Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om realkreditinstitutter. (Midlertidig udvidet adgang til realkreditbelåning).
(Lovforslag nr. 273. Fremsat 17/8 76. Første behandling 17/8 76. Betænkning 18/8 76).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Formanden:

Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om statslånskud til energibesparende foranstaltninger vedrørende bygninger.

(Lovforslag nr. 274. Fremsat 17/8 76. Første behandling 17/8 76. Betænkning 18/8 76).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer og spørgsmålet om deres overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Knud Damgaard (S):

Jeg skal på socialdemokraternes, det radikale venstres, kristeligt folkepartis og centrumdemokraternes vegne anbefale de to lovforslag, der har været til behandling i boligudvalget.

Det første rummer en videreførelse af de gunstige lånevilkår under realkreditlen, som blev indført i juni 1975. Der er ikke tvivl om, at en videreførelse vil øge interessen for nybyggeriet og dermed stabilisere beskæftigelsen i byggesektoren.

[Knud Damgaard.]

Det andet er en videreførelse af de kendte tilskudsordninger til beboelsejendomme og erhvervsbygninger, dog her indskrænket til energibesparende foranstaltninger. Der er ikke tvivl om, at bortset fra den nytte, der kan fremmes ved energibesparelser, vil der også her være tale om en beskæftigelsesmæssig stimulans.

Johan Philipsen (V):

Jeg skal på venstres vegne kun komme med ganske få bemærkninger til de to forelagte lovforslag, nr. 273 og 274, og først som det vigtigste meddele, at venstre agter at stemme imod begge forslag.

En kort omtale af lovforslag nr. 273, altså ændring af realkrediten: det giver ingen væsentlig forskel i finansieringsgrundlaget for nybyggeri, om afdragstiden er 20 eller 30 år, og vi må jo før eller senere tilbage til normale amortisationstider. Vi lægger vægt på to forhold. For det første, at der lykkeligtvis nu er 5,2 mill. m² under opførelse; det har givet en bedre beskæftigelse i byggebranchen, endda så god en beskæftigelse, at der visse steder i landet er mangel på arbejdskraft. For det andet vil forslaget betyde et antal milliarder kroner obligationer af forskellig oprindelse, som søger købere. Tallet er meget stort i forvejen, og disse forhold vil formodentlig ikke blive bedre i 1977, når det nuværende byggeri skal finansieres. Der klinger stadig væk i mine øren de ord, som 70-80 bygge- og sparekassefolk i Hamburg sagde til mig forleden, at alt byggeri, der bliver finansieret, uden at der er 30 pct. egenkapital til stede, det er letsindigt.

Derpå nogle få bemærkninger om lovforslag nr. 274. Alle må jo erkende det fornuftige og nødvendige i en bedre isoleringsstandard i dette land, men opgaven lader sig efter min og venstres opfattelse kun i meget ringe omfang løse ved statstilskud. I øjeblikket har sagen et element, der kan beskrives således: vi opkræver højere afgifter af ting, som folk nødvendigvis skal bruge — jeg tænker her specielt på de transportafgifter, der nu forstærker den forskelsbehandling, vi har imellem øst og vest — og så bruger vi pengene til at imødekomme ansøgninger om tilskud, ofte med en relativt tilfældig personkreds.

Vi har tidligere støttet forslag af denne

art, men vi mener altså, situationen er en sådan, at vi bør ændre standpunkt.

Kirsten Jacobsen (FP):

Fremskridtspartiet kan stemme for lovforslag nr. 273 om en ændring af realkreditbelåningen. Vi kan stemme for det, ikke fordi vi synes, at det er nogen særlig god idé, det forlig, som er blevet lagt frem, men fordi dette enkelte lovforslag er et udtryk for en liberalisering af loven. Vi ville da gerne have haft, at det var en permanent løsning, men som vi tidligere har givet udtryk for: alle de liberaliseringstendenser, som man kommer med, vil vi gerne stemme for, dem vil vi gerne støtte. I konsekvens af det vil vi altså også gerne medvirke til dette forslag.

Det andet forslag, som bliver behandlet her, lovforslag nr. 274 om statstilskud til energibesparende foranstaltninger, vil vi stemme imod, lige så vel som vi stemte imod det sidste gang, og vi vil stemme imod det ikke kun med de betænkeligheder, vi havde sidste gang, men med en hel masse andre, for man kan vel sige, at erfaringen viste, at det var faktisk endnu mere betænkeligt at gennemføre det, end man kunne forudse, da man første gang stod med det.

Det har været sagt mange gange, at det forslag ville virke således, at man fik arbejdsløse i gang med arbejde. Fremskridtspartiet har påpeget gang på gang, at den arbejdsløshedseffekt, der eventuelt kunne være i forslaget, er meget, meget mindre, og det har jo også vist sig i praksis. Hvis nogle af forligspartierne havde haft nogen praktisk føling med, hvordan tingene foregår ude omkring i landet, så ville de vide, at alle de dér nabolstilskud, som man nu altså en 2-3 gange har givet befolkningen, de har bare bevirket, at når man skal have lavet en eller anden reparation, så kan man altså få lov til at vente, til håndværkeren har tid, for han har nemlig ikke ansat noget mere personale. Det er ham selv, der har lavet det, eventuelt med en lærling eller med en svend, de har bare arbejdet noget længere. Det er meget, meget få arbejdsløse, der er kommet i arbejde, efter at man vedtog det lovforslag.

Det er kun én af grundene til, at fremskridtspartiet heller ikke kan støtte det. I øvrigt vil jeg henvisse til, hvad vi allerede tidligere har sagt — det står jo omtalt i

[Kirsten Jacobsen.]

Folketingstidende fra september, og på det her tidspunkt tror jeg ikke, der er nogen grund til, at vi skal stå og gentage det. Som sagt, vi vil stemme imod forslaget.

Henning Philipsen (SF):

Disse forslag her synes jeg bør vurderes, som andre tidligere har sagt her i dag, som et led i en større helhed. Jeg kan derfor ikke tilbageholde de bemærkninger, jeg vil gøre nu om, at disse lovforslag bør ses i forhold til, hvad der er sket det sidste halvandet år herhjemme. Man har grebet ind i overenskomsterne for knap halvandet år siden, man har gennemført tilskud til arbejdsgiverne på 1,3 mia kr., og man har gået hen og gennemført et boligforlig sidste år, som har betydet disse enorme udgiftsstigninger for de lejere, som nu faktisk må imødesee en nul- eller en minusindkomst, i hvert fald for mange af dem, når det drejer sig om deres indkomster.

Når vi kan stemme for disse to lovforslag her, så hænger det sammen med, at vi i dem finder en snert — og jeg understreger kun en snert — af beskæftigelse, en mulighed for beskæftigelse. Vi mener ikke, at der er noget særdeles epokegørende i dem. Man forsøger på at give en mulighed for en ekstra beskæftigelse, og den skal vi da ikke afvise.

Men mere er der heller ikke. Sådan bør de efter min opfattelse vurderes set i forhold til det, der for så vidt holder folketingset inde i alle disse timer.

Hvis jeg skulle karakterisere disse to love i forhold til det, der holder folketingset inde i disse timer, så ville jeg meget gerne gøre det i et latiniseret smedesprog; disse to lovforslag må betegnes som coitus muscarum.

Haustrup Clemmensen (KF):

Det konservative folkeparti kan medvirke til gennemførelse af de to foreliggende lovforslag.

Vedrørende de ændringer, der er tale om i realkreditloven, er vi jo i den lykkelige situation, at der er indvundet erfaringer, fordi det, ministeren her foreslår, i virkeligheden er en forlængelse af en række ordninger. De har vist sig at have haft en rimeligt god indvirkning på beskæftigelsen, på nybyggeriet, men også og ikke mindst — og det læg-

ger det konservative folkeparti afgørende vægt på — givet en rimelig mulighed for at få gennemført ombygninger og tilbygninger såvel inden for boligsektoren som inden for erhvervsbyggeriet. Der er ikke tvivl om, at der er en lang, lang række ganske forældede boliger, der alligevel er bevaringsværdige, som man på denne måde og ved disse belåningsregler kan få moderniseret, og på tilsvarende måde inden for erhvervsbyggeriet. Vi mener altså, at det er en rimelig lovgivning, og kan medvirke til, at disse ordninger nu forlænges.

Vedrørende det andet forslag, om energibesparende formål, vil jeg gerne understrege, at vi naturligvis er modstandere, som vi hidtil har været det, af alle disse mere eller mindre mærkelige statstilskud i flæng så til det ene og så til det andet formål. Det er alene spørgsmålet om energibesparelsen, der her virker overbevisende på os, fordi der altså derved ikke blot kan være tale om visse beskæftigelsesvirkninger, men også om et vist valutaværn.

Kaj Hansen (DKP):

Ja, det er jo det med helheden, og hvis man skal vurdere de lovforslag, så burde de i hvert fald have en lille smule med beskæftigelsen at gøre, med boligbyggeriet.

Hvis man vil forlænge realkrediten fra 20 til 30 år, så for os meget gerne. Men det er jo overhovedet ikke byggeriets hovedproblem. Byggeriets hovedproblem er en rente på ca. 17 pct. Den finder jeg ikke noget om i det dér forlig. Jeg erindrer, at der var et septemberforlig, hvor vi havde en rente på 12 pct., og hvor forligspartierne sagde, at nu var det hensigten at få nedsat denne rente på ca. 12 pct. Men hvad er der sket siden det septemberforlig? Ja, der er sket det, at renten er steget til 17 pct. Det er her, nogle af hovedproblemerne er.

Forslaget om 50 mill. kr. til isoleringsarbejder i beboelsesejendomme og et lignende beløb til erhvervsnejendomme kan man næsten ikke være bekendt at fremsætte over for de arbejdsløse. Dengang det virkelig lykkedes at nedbringe arbejdsløshedstallet i byggefagene, da var kommunisterne herinde med til at bevilge 500 mill. kr. til isolerings- og reparationsarbejder m. v. Hvad tænker man dog på i en situation med over 100.000 arbejdsløse, med et byggeri, der vil stagnere

[Kaj Hansen.]

nu, med et byggeri, som vil give stor arbejdsløshed her i vintermånederne, at komme med et skaldet beløb på 50 mill. kr.?

Hvor meget er 50 mill. kr.? Ja, jeg har lige fået et brev fra Ålborg om en ejendom, der er vurderet ved 15. vurdering til 4½ mill. kr. Nu vil ejeren have den udstykket i ejerlejligheder. Han siger til lejerne, at hvis han ikke kan få lov til det, så kan de købe ejendommen for 22 mill. kr. Altså samtidig med, at man her kommer med et sådant beløb på 50 mill. kr., så foregår der en skandaløs udstykning af ejendomme i ejerlejligheder.

Det er meget symptomatisk ved det kriseforlig eller det indkomstpolitiske forlig, der er lavet, med alt det, der ikke står i det. Noget af det, jeg har sagt her, det står ikke i det. Hvad tænker man på, når man vurderer hele den økonomiske situation, når man hverken har renten, boligbyggeriet, beskæftigelsen, spekulation i ejendomme og alt det dér med? Men vi skal ikke spænde ben for boligministeren for de 50 mill. kr. til isoleringsarbejder, men man skal ikke tro, at man hermed løser nogen som helst problemer, man skal hermed ikke tro, at man bringer arbejdsløsheden i byggefagene ned, tværtimod, så kan man følge Håndværksrådets prognose, hvorefter vi står lige over for en ny katastrofe inden for byggeriets områder. Det kan man i øvrigt også læse i Aktuelt for halvanden måned siden, hvor det blev sagt ligeud, at i februar måned har vi en stor ny byggekriser her i landet. Hvad agter forligspartierne at gøre ved det? Kan vi ikke få noget at vide om det?

Wilhelm (VS):

Om realkreditloven skal jeg kun sige, at VS med samme begrundelse, som vi gav ved forgængerne fra juni 1975, fra 17. september 1975 og fra 31. marts 1976, vil undlade at stemme om denne lov.

Vedrørende lovforslag nr. 274 om tilskud til isoleringsarbejder og andre energibesparende foranstaltninger bliver det altså også, som vi har forholdt os før. Jeg vil dog sige det lidt udførligere end til det første. Vi er enige i formålet, at et af de væsentligste punkter i energipolitikken må være energibesparelser. Vi er også enige i, at det vil give en vis beskæftigelseseffekt, om end man til

stadighed har overdrevet denne effekt af denne lovs forgængere. Men vi er uenige i, at man stræber efter disse mål ved en støtteordning, som for det første altovervejende går til selvejerboliger og for det andet kapitaliseres til fordel for private og især gør det 100 pct., fordi det går til selvejerboligerne. Vi har sagt det ved forgængerne, at sådan som loven var indrettet, og uden kvotering og uden fristmæssig favorisering af udlejningsboliger ville det blive sådan. Det materiale, der er lagt frem under behandlingen af dette lovforslag, har vist, at de hidtidige støtteordninger for 72 pct.s vedkommende er gået til ejerboliger og kun for de resterende 28 pct.s vedkommende er gået til udlejningsboliger. Det er så meget urimeligere, som det netop i ejerboligerne er uundgåeligt, at sådan støtte kapitaliseres i private lommer.

Vi forsøgte sidste år ved to lejligheder at rette op på det med ændringsforslag, der ville favorisere, at støtten gik til udlejningsboliger, og som ville sikre imod, at støtten blev brugt til forskellige spekulationsmoderniseringer og den slags, ved at stille det krav, at lejerne skulle anbefale projekterne, før man kunne modtage støtte til dem. Det blev nedgjort konsekvent begge de gange, vi forsøgte det. Vi mener stadig væk, de vil være rigtige, men vi mener også, at det ville være tidsspilde af vores og andres tid at forsøge det igen. Vi kender flertalspartiernes holdning til den slags ting. Så jeg nævner det kun, fordi jeg stadig væk i virkeligheden synes, hvis man ville have støtteordninger, at det måtte være den vej, så meget mere som langt størsteparten af de foregående næsten 500 mill. kr. støtte er gået til ejerboligerne.

Denne gang vil jeg yderligere sige, at et af de energipolitiske beskæftigelsesforslag, vi selv har lagt frem og vel at mærke lagt frem, før der lå noget forslag fra forliget og fra forligspartierne og fra regeringens, men som blev manipuleret ud, ikke bare sådan at det ikke kommer til behandling i denne samling, men endda sådan, at dette forslag, der direkte har at gøre med isoleringsarbejder i den bestående bygningsmasse, end ikke blev kendt af boligudvalgets medlemmer, før der var skrevet betænkning om forligspartiernes forslag.

Vi har selv lagt sådan et forslag frem, der

[Wilhelm.]

ikke bygger på en støtteordning, men bygger på, at man ved skærpede krav til isoleringsstandarderne gradvis gennemtvinger, at der sker en energibesparelse på disse områder, og ved at man også gennemtvinger det synspunkt, at for begrænsede ressourcer som energiressourcerne i den traditionelle forstand kan det ikke kun være et spørgsmål, om folk har råd, om de har lov til at bruge uhæmmet løs af disse ressourcer. Der kan man blive nødt til at sætte nogle maksimumsgrænser også for at motivere til anden form for energiforsyning.

Jeg nævner det kun, for det er jo dårligt bekendt. Jeg finder, det er en højst betænkelig praksis, at man manipulerer andres forslag ud på denne måde. Jeg finder, at den konsekvens, det kan have, næsten er ubegrænset. Man har ikke kunnet sige, at disse forslag ikke var beslægtede. I dette tilfælde er de fuldt og helt beslægtede med det, der ligger i deres hensigt, i deres problemstilling, men ikke i deres midler og ikke i deres omfang, og alligevel har man holdt dem i bunden og sørget for, at de ikke lå der selv på det tidspunkt, hvor man skrev betænkning om flertalspartierne forslag.

Om vores endelige stilling til dette bliver det altså som de tre foregående gange. Jeg har fremført kritikken nu. Jeg har sagt, at der er hensigter i det, vi kan dele. Til sidst: vi erkender, og vi var vistnok de første til det, at disse forslag ikke koster statskassen én rød øre. Det er i virkeligheden en overskudsforretning, og derfor vil vi alt i alt undlade at stemme til forslaget.

Boligministeren (Helge Nielsen):

Må jeg først takke for tilslutningen til disse to lovforslag, som dermed kan blive vedtaget i folketinget i dette møde.

Må jeg over for hr. Johan Philipsen kun understrege, som hr. Johan Philipsen godt nok ved, at disse foranstaltninger vedrørende realkrediten skal holde sig inden for det aftalte loft på 29,5 mia kr. Når der vedtages og gennemføres en ny aftale for det kommende år, skal naturligvis også dette loft overholdes.

Til fru Kirsten Jacobsen, som sådan set sammen med hr. Henning Philipsen forsøgte at nedgøre virkningerne af den lovgivning

og den art lovgivning, der er tale om vedrørende isoleringsbestræbelser og andet, der er gennemført af lignende karakter, vil jeg sige, at hendes betragtninger absolut ikke er rigtige. Da den socialdemokratiske regering kom til, havde man en ledighed blandt de faglærte bygningsarbejdere på omkring 18 pct. For et par måneder siden var den nede på omkring 4-5 pct. Den ligger i dag på en 6-7 pct. med en stigende tendens. Jeg er i hvert fald af den opfattelse, at det er nødvendigt at animere på forskellige måder for at fastholde ikke alene en god byggerytme, men også en stabil beskæftigelse i byggesektoren, og jeg mener, at disse to lovforslag vil medvirke til disse beskæftigelsesfremmende foranstaltninger, og de 100 mill. kr. er jo givet i tilsagn i indeværende finansår. Jeg er da helt vidende om, at der både beskæftigelsesmæssigt og i forholdet til hovedformålet: at skabe energibesparende foranstaltninger, isoleringer af vor bygningsmasse, skal bruges mange flere midler, investeres mange flere midler i de kommende år. Jeg håber også, at dette folketing under ansvar over for vor energipolitik vil være med til fremover at drøfte initiativer, der kan fremme en sådan udvikling.

Jeg forstod ikke hr. Henning Philipsens smedelatin, men jeg vil da bare understrege, at det altså alligevel er 100 mill. kr. og ikke, som det blev nævnt, 50 mill. kr., der er tale om. Selv om det måske ikke er så meget, som jeg godt kunne ønske mig, så er det alligevel en skvat penge, og jeg ved ikke, om disse kan sættes i forbindelse med det latinske ord, jeg ikke forstod.

Til hr. Kaj Hansen, som ligesom prøvede en lille boligdebat her, har jeg ikke andre bemærkninger end igen at sige, at det er i indeværende finansår. Jeg vil da også godt se hr. Kaj Hansens eksempel, som han nævnte fra Ålborg, og vil bede hr. Kaj Hansen om at hjælpe den pågældende med at fortælle ham, at der ikke er lovhyggemmel for en handel af denne karakter. Det ved hr. Kaj Hansen godt, at denne handel eller dette tilbud ikke er i overensstemmelse med loven, men hvis hr. Kaj Hansen har brug for min hjælp, så er jeg parat til også at se på denne sag.

Til hr. Wilhelm. Det er lidt forunderligt at stå i denne sene time og mindes debatten

[Boligministeren.]

i formiddags, hvor man fra VS' side jo gjorde meget ud af, at der ikke endog her med 100 mill. kr. var investeret en tredjedel af det, der var årsprovenuets, altså i morges: ikke tilstrækkelig indsats, her: stemmer ikke. Jeg synes, at det er en lidt forunderlig stillingtagen til et lovforslag, som dog alligevel løser eller er med til at løse nogle af vore energiproblemer og også samtidig skaber nogen beskæftigelse. Denne alt-eller-intetpolitik, som man fra VS' side prøver at køre igennem, er jo i denne situation og i denne politiske sammensætning jo helt urealistisk. Jeg kender godt de tal, som jeg forelagde for boligudvalget, om, hvordan de hidtil givne tilskud fordeler sig imellem ejerbolig og lejebolig. Jeg vil da godt understrege, at ca. 50 pct. af dette lands boligmasse immervæk er ejerboliger, og jeg ser absolut ikke noget forkert i, at også denne boligmasse bliver isoleret og får andel i disse tilskud. Man har jo netop i folketinget forbedret lovgivningen over for udlejningsboligerne, og jeg er helt overbevist om, at der vil komme en stigning i forbruget i udlejningsboligerne i forhold til tidligere, og så vil jeg også godt give tilsagn om, som jeg gjorde det i udvalget, at jeg vil yderligere understrege i cirkulæret over for kommunerne, at man fordeler de midler, der er til rådighed, mellem udlejningsboliger og imellem ejerboliger i forhold til, hvordan denne kommune boligmæssigt er sammensat. Men jeg skal ikke forlænge debatten. Jeg synes, det var nødvendigt at komme med disse bemærkninger, men er glad for, at disse to lovforslag kan komme igennem med et bredt flertal i folketinget.

Wilhelm (VS):

Der er lige 3 ting. Jeg skal gøre det kort. Ministerens tilsagn om at fordele beløbene for de enkelte kommuner i forhold til deres boligkategorier er jo meget pænt, selvfølgelig, men kendsgerningen er, at det blev også gjort med den gamle ordning, og alligevel er resultatet 72 pct. til ejerboliger og 28 pct. til lejeboliger.

Ministerens bemærkning om, at halvdelen af den danske boligmasse dog er ejerboliger. Det ved jeg ikke af at jeg nogen sinde har bestridt. Jeg kender godt dette tal. Alligevel er skævheden der jo altså, når fordelingen

er, som den ser ud, og dertil kommer, at behovet selvfølgelig er størst i den anden halvdel, for det er gennemgående den ældste boligmasse, det er den, der er bygget under de laveste isoleringskrav osv.

Og så endelig for det tredje denne modstrid, ministeren fik konstrueret mellem mine udtalelser i dag, som i øvrigt helt er på linje med, hvad vi har gjort ved den tilsvarende lovgivning de foregående tre gange, som ikke kan være ministeren ubekendt, og så det i formiddags, at konstatere, at det tempo, regeringen laver isoleringsforanstaltninger i, kun svarer til en tredjedel af det gennemsnitstempo, man skal have i første fase af handelsministerens energiplan, hvis man skal opfylde de mål, man har opstillet på det punkt. Der er ingen sådan modstrid, og ét er at konstatere, at tempoet altså kun er en tredjedel og vi gerne vil være med til at forhøje det tempo, et andet er da nødvendigvis at forpligte til at vælge den løsning til at forhøje tempoet, som regeringen og ministeren gentagne gange har valgt, og som vi gentagne gange har meddelt at vi synes er en dårlig løsning. Vi har anvist andre; der ligger forslag. Det er ikke vores fejl, de overhovedet ikke er kommet til behandling her. Men der er ingen modstrid mellem at sige: det tempo er for lavt, der bør isoleres mere, og så samtidig sige: det er ikke nødvendigvis ved tilskudsordninger, der kapitaliseres, at dette skal gøres. Det kan godt være ved ændrede standardkrav til isoleringen; det er det, vi har sagt.

Kaj Hansen (DKP):

Til boligministeren vil jeg gerne sige, at jeg behøver ikke hjælp til forståelse af loven om ejerlejligheder og heller ikke til at give nogle gode råd. Nej, det, jeg kunne tænke mig hjælp fra boligministeren med, var ikke af rådgivningskarakter, men det er, om han vil tage spørgsmålet op om de forretningsfiduser og -metoder, der i øjeblikket finder sted omkring hele ejerlejlighedshistorien. Boligministeren ved formentlig også, at der i dag i virkeligheden sælges ejerlejligheder, der overhovedet ikke er udstykket, ikke er tinglyst, men hvor der står sådan en eller anden klausul, at handelen er selvfølgelig under forbehold af, at det senere bliver godkendt osv. At der også fra den smarte

[Kaj Hansen.]

forretningsmand i Ålborg fremsættes et tilbud, hvor han videre skriver, at det er vurderet af en kreditinstitution, og så skriver i en linje: dog ikke efter den paragraf i lovgivningen, hvorefter det skal, og hvor han stiller et regnskab op, der viser, at det faktisk ville være meget bedre, at de lejere købte lejlighederne i stedet for at begive sig ud i spørgsmål om at overtage dem på andelsbasis. Der er en rigtig beskidt jungle omkring salget af ejerlejligheder. Det vil jeg meget gerne have ministerens medvirken til at vi kunne få sat en stopper for.

Boligministeren (Helge Nielsen):

Til VS' ordfører: jeg er da helt enig med hr. Wilhjelms, at behovet er størst i forhold til udlejningsejendommenes energiforbrug, også derfor blev loven netop ændret således, at der var lettere og større muligheder for udlejningsejendommene at anvende lovgivningen, end der var tale om i den første portion af penge, som blev uddelt. Det er jo ikke sådan, at jeg fordeler pengene, hvad hr. Wilhjelms godt ved. Det er mig, der henstiller til kommunerne, men kommunerne, der fordeler, og jeg henstiller altså, at fordelingen sker i forhold til udlejningsejendomme og i forhold til ejerboliger, men vi kan jo ikke tvinge disse boliger til at søge, og det er jo altså det, vi skal prøve at finde midler, hvor vi kan animere også ejere af udlejningsejendomme til at satse på større isoleringskrav.

Jeg forstår ikke, at hr. Wilhjelms igen kommer ind på vores diskussion i morges, hvor jeg jo klart kunne bevise, at der indtil dette øjeblik er skaffet midler, hvoraf hovedparten også er sat ind på beskæftigelsesfremmende foranstaltninger, i spareforanstaltninger på 1,8 mia kr., og det er i hvert fald mere end $\frac{1}{3}$ af årsforbruget, og det er næsten det dobbelte af det, der er sat ind.

Til hr. Kaj Hansen. Det var skam ikke for at være uvenlig; det var en venlighed. Hvis hr. Kaj Hansen havde problemer, var jeg klar til at hjælpe, hvor der er mulighed for det, og dette tilbud står ved magt. Men jeg vil da også godt give hr. Kaj Hansen ret i, at vi skal prøve at bekæmpe alle de fiduser, alle de overtrædelser, der overhovedet finder sted, og vi arbejder i øjeblikket i boligministeriet med de problemer, der ligger

vedrørende salg af ikke-udstykkede ejendomme, og altså nogle af de problemer, som hr. Kaj Hansen her nævnte.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om realkreditinstitutter. (Midlertidigt udvidet adgang til realkreditbelåning).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om statstilskud til energibesparende foranstaltninger vedrørende bygninger.

Lovforslagets §§ 1-17 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlem af folketinget *Lowzow*, der har orlov, har meddelt mig, at han fra og med den 26. august atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Bendix*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Medlem af folketinget *Jørgen Jensen*, der har orlov, har meddelt mig, at han fra og med den 24. august atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Anton Nielsens*, hverv, som midlertidigt medlem af folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Medlemmer af folketinget *Jørgen Peder*

[Formanden.]

Hansen og Søren B. Jørgensen, der har orlov, har meddelt mig, at de fra og med den 24. august 1976 atter kan give møde i tinget. Stedfortrædernes, Nørgaard Sørensens og Ib Frederiksens, hverv som midlertidige medlemmer af folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Det politisk-økonomiske udvalg har afgivet betænkning over forslag til folketingsbeslutning om indkomstpoltik for årene 1977-78 og 1978-79. (Andre selvst. forsl. nr. LXXXII). Eksemplarer er omdelt.

Folketingets næste møde afholdes i dag, torsdag den 19. august, kl. 22.40 med følgende dagsorden:

- 1) *Eventuelt: tredje behandling af:*
Forslag til lov om afgift af sukker m. m.
- 2) *Eventuelt: tredje behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om afgift af benzin.
- 3) *Eventuelt: tredje behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om vægtafgift af motorkøretøjer m. v.
- 4) *Eventuelt: tredje behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om registreringsafgift af motorkøretøjer m. v. (Forhøjelse af afgift af varevogne).
- 5) *Eventuelt: tredje behandling af:*
Forslag til lov om ændring af forskellige love om forbrugsafgifter. (Forhøjelse af afgiften af cigaretter, cigaretpapir, fintskåret røgtobak, spiritus, vin, øl og kaffe samt afgift af te).
- 6) *Eventuelt: tredje behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om afgift af ansvarsforsikringer for motorkøretøjer m. v. (Forhøjelse af afgift for knallerter).
- 7) *Eventuelt: tredje behandling af:*
Forslag til lov om afgift af lystfartøjsforsikringer.
- 8) *Eventuelt: tredje behandling af:*
Forslag til lov om optagelse af statslån i udlandet.

- 9) *Eventuelt: tredje behandling af:*
Forslag til lov om udskrivningsprocenten og personfradragene for kalenderåret 1977.
- 10) *Eventuelt: tredje behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om stempelafgift. (Forhøjelse af afgiften for dokumenter om overdragelse af fast ejendom).
- 11) *Eventuelt: tredje behandling af:*
Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove. (Lempelse af dobbeltbeskatningen af udloddede selskabsindkomster).
- 12) *Eventuelt: tredje behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familiedydelser. (Indtægtsgraduering af børnetilskud).
- 13) *Eventuelt: tredje behandling af:*
Forslag til lov om begrænsning af udbytter og vederlag m. v.
- 14) *Eventuelt: tredje behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om priser og avancer.
- 15) *Eventuelt: tredje behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om pengeinstitutters rentemarginal.
- 16) *Eventuelt: tredje behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om realkreditinstitutter. (Midlertidig udvidet adgang til realkreditbelåning).
- 17) *Eventuelt: tredje behandling af:*
Forslag til lov om statstilskud til energibesparende foranstaltninger vedrørende bygninger.
- 18) *Eventuelt: anden (sidste) behandling af:*
Forslag til folketingsbeslutning om indkomstpoltik for årene 1977-78 og 1978-79 [af Kjeld Olesen m. fl.].

Mødet hævet kl. 22.21.